

Voorzitter, leden van de commissie, dank u wel dat ik hier vanavond het woord mag voeren. Mijn naam is [REDACTED] ik spreek namens de KAVB, onze collega's van LTO Noord en de bollensector in deze regio.

Wij willen graag reageren op de zorgen die door bewoners zijn ingebracht over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelie- en sierbollenteelt. Wij erkennen dat inwoners vragen hebben over gewasbescherming en de effecten op gezondheid, bodem en water. Deze zorgen nemen wij serieus.

De waarden die inwoners noemen, een gezonde leefomgeving en biodiversiteit, zijn óók essentieel voor onze telers en hun bedrijf, nu en in de toekomst. De huidige wetenschappelijke inzichten over langetermijneffecten en cocktail-effecten zijn nog in onderzoek bij het RIVM. Daarom is het belangrijk dat maatregelen proportioneel, feitelijk onderbouwd en juridisch houdbaar zijn.

Generieke of sectorgerichte verboden zonder harde wetenschappelijke basis zijn kwetsbaar voor juridische toetsing en kunnen leiden tot langdurige procedures. De bollensector heeft sinds 2020 het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen sterk teruggebracht. Telers investeren intensief in:

- Driftreductie en precisietechnieken
- Bodembeheer en robuuste teeltsystemen
- Resistente rassen
- Geïntegreerde gewasbescherming

Daarnaast werken telers en ketenpartners samen aan diverse duurzaamheidsprogramma's:

- Toekomst Bollenvak: een samenwerkingsverband van telers, CNB, Hobaho, Keukenhof en Anthos, gericht op toekomstgerichte bollenteelt en innovatie.
- Regiocertificering: programma's voor duurzame teelt die kwaliteits- en milieunormen koppelen aan regionale productie.
- Specifieke initiatieven zoals Drentse lelie: gericht op duurzame, lokale teelt met oog voor milieu en biodiversiteit.

Deze programma's ondersteunen concrete acties op het gebied van milieu, water, biodiversiteit en duurzame productie, én zorgen ervoor dat de sector haar bedrijven toekomstbestendig kan beheren.

Telers zijn actief bezig met verduurzaming en innovatie. Onzekerheid over regelgeving en mogelijke verboden remt investeringen.

Wanneer niet duidelijk is welke maatregelen juridisch en bestuurlijk houdbaar zijn, wordt het moeilijk om keuzes te maken waarin je investeert en wanneer.

Duidelijkheid en voorspelbaarheid zijn cruciaal om verdere verduurzaming mogelijk te maken én tegelijk een gezonde bedrijfsvoering te garanderen.

Het traject van "Uitgangspunten Vernieuwen Omgevingsvisie" is bedoeld voor strategische beleidsdoelen en kaders die voor de hele gemeente gelden. Het gaat om brede richtlijnen, niet om maatregelen die één specifieke sector raken. Het opnemen van sectorgerichte regels over gewasbeschermingsmiddelen in de lelie- en sierbollenteelt in dit stadium is problematisch omdat:

- Het juridisch complex is en daardoor kwetsbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures.

- Het risico bestaat dat dergelijke maatregelen niet uitvoerbaar zijn en tot langdurige conflicten leiden.
- Het beperkt de flexibiliteit van de gemeente en telers om op een praktische, gebiedsgerichte manier samen te werken.
- Een betrouwbare overheid vereist dat maatregelen duidelijk, uitvoerbaar en juridisch houdbaar zijn, zodat inwoners en ondernemers weten waar ze aan toe zijn en erop kunnen vertrouwen dat beleid consistent wordt toegepast.
- Bij het formuleren van regels door de gemeenteraad is het belangrijk dat deze goed onderbouwd zijn, dat aannames over effectiviteit zorgvuldig worden geëvalueerd en dat mogelijke gevolgen voor betrokkenen transparant in een impactanalyse worden meegenomen.

Deze onderwerpen zijn daarom beter te regelen via gebiedsgerichte afspraken of convenants, waarin gemeente, sector, omwonenden en andere betrokkenen samen duidelijke, uitvoerbare en juridisch houdbare afspraken maken.

Op deze manier wordt zowel juridische zekerheid, draagvlak én vertrouwen in de overheid gewaarborgd, terwijl de strategische doelen van de Omgevingsvisie intact blijven, zoals een gezonde leefomgeving, biodiversiteit en toekomstbestendige landbouw.

In meerdere gemeenten werken overheid, sector en omwonenden samen via convenants en gebiedsgerichte afspraken.

Deze aanpak levert concrete voordelen:

- Bescherming van kwetsbare locaties zoals woningen, scholen en natuur
- Monitoring van water, bodem en biodiversiteit
- Continue dialoog met bewoners en belanghebbenden
- Maatregelen die juridisch stevig en toetsbaar zijn
- Voorspelbaarheid voor telers, zodat duurzame investeringen mogelijk blijven

Wij zien dit als effectiever en rechtvaardiger dan generieke of sectorgerichte verboden die juridisch kwetsbaar zijn.

Wij roepen de commissie en het gemeentebestuur op om:

- Het gesprek te voeren op basis van feiten en wetenschappelijke inzichten
- Samenwerking te stimuleren met telers, inwoners, provincie en waterschap
- Mogelijkheden voor een regionaal convenant of samenwerkingsafspraken te onderzoeken, zoals elders succesvol is gebleken

Op die manier kan Heerenveen een voorbeeld zijn van gezonde leefomgeving, duurzame landbouw, toekomstbestendige teelt en investeringszekerheid voor telers.

Voorzitter, dank u wel.